

■ Koncem května se v Argentíně konalo mistrovství světa v kategoriích volných modelů. Zúčastnilo se třicet států, tedy téměř všechny z tradičních účastníků. Ze socialistických zemí kromě našich modelářů chyběli jen reprezentanti NDR a Rumunska. Počasí bylo podle prvních informací dost nepříjemné: Vítr téměř dosahoval povoleného limitu a bylo velmi chladno, ranní teploty jen těsně nad nulou.

V kategorii větroňů zvítězil po mnohaleté snaze Andres Lepp z Estonska, druhý byl Bulhar T. Rosadijev a třetí Fin P. Sahi. Obhájce titulu V. Čop skončil šestý. V družstvech zvítězili Sověti, když zbývající člen jejich družstva, vicemistr Evropy Kočkarov, byl třicátý. Celkem patnáct soutěžících se proboujvalo do rozlétávání.

V kategorii modelů s gumovým pohonem zvítězil E. Cofalik z Polska, zajímavé však je pořadí na dalších místech: Druhý byl A. Andrjukov, třetí R. Hofsass, čtvrtý dosavadní mistr světa R. White. Absolutní špička se tedy opět prosadila. Vítězství v družstvech patřilo Číně (5., 9. a 24. místo).

Žádné velké překvapení nepřinesla ani kategorie motorových modelů. Celé sovětské družstvo a samostatně létající J. Verbickij se vešli mezi prvních osm soutěžících! Zvítězil E. Korban, druhý byl Američan R. Archer, třetí J. Verbickij, čtvrtý A. Muchin a osmý V. Strukov. Rozlétávalo se třináct účastníků, vítěz dosáhl i v pátém rozlétávacím čase maxima, jeho model tedy letěl osm minut. V soutěži družstev pochopitelně zvítězil SSSR.

Rada soutěžících již doplatila na nové pravidlo o druhém pokusu: Například Bulhaři K. Abadžijev a S. Slavov po šesti „plných“ startech zaznamenali shodný čas 12 s!

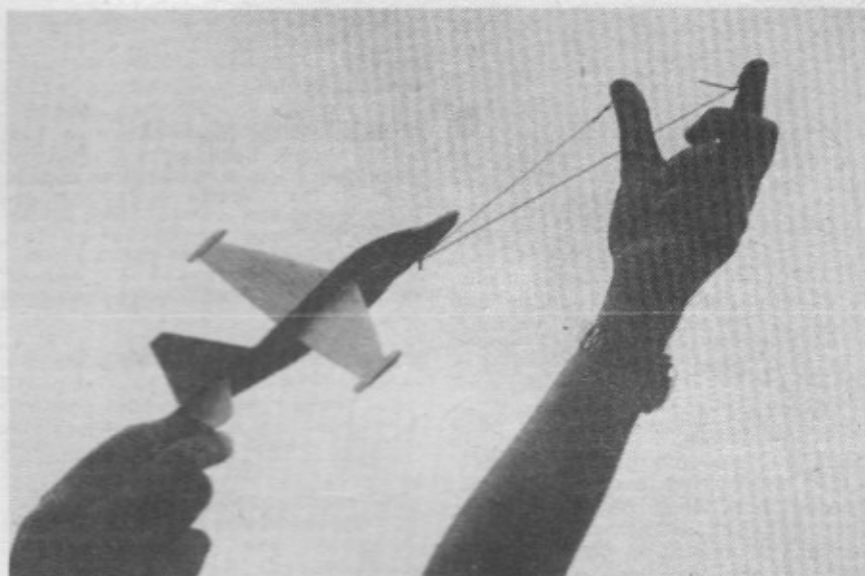
K mistrovství světa se podle možnosti ještě vrátím, výsledky jsem dostal těsně před uzavěrkou tohoto sešitu Modeláře zásluhou V. Strukova, který působí v ČSSR.

■ Systém tvorby republikového žebříčku je v současné době značně komplikovaný. Vytváří se na okresech a výsledky postupují cestou územních orgánů až na úroveň ČUV Svazarmu. Stačí organizační „zádrhel“, a dojde k poškození některého z těch, kteří se snažili po celý rok. Navíc, protože na žebříčku pracuje mnoho lidí, není zaručen ani jednotný výklad způsobu jeho tvorby.

Posledním vážně poškozeným je P. Bařtipán z Velkého Meziříčí v Jihomoravském kraji, který měl podle všeho zvítězit v žebříčku kategorie F1A. Ve skutečnosti se v něm však vůbec neobjevil. Zůstává sice morálním vítězem, ale neměli bychom se nad systémem žebříčku zamyslet?

Ing. IVAN HOŘEJŠÍ

Příznivcům volného letu

pro
mladé
i staré

Sovětský cvičný proudový letoun Suchoj Su-28

Na letošním 38. aerosalónu v Paříži budil zaslouženou pozornost červenomodrobílý proudový stroj Su-28: Tvary sice připomínal již známý Su-25 UBK, nicméně udivoval laiky i odborníky vysokou akrobacií. Ostatně letošní květnové číslo časopisu Krylja rodiny přineslo vedle velmi podrobného výkresu a fotografií tohoto letounu i zprávu, že Aeroklub SSSR DOSAAF na nejbližším zasedání mezinárodní letecké federace FAI předložil návrh na vytvoření dvou nových kategorií: akrobacie standardních proudových letadel a „speciálů“. Do standardní kategorie by měly být vedle Su-28 zahrnuty i naše L-29 a L-39, dále Alfa-Jety, T-46 a Hawky. Ve „speciálech“ by startovala letadla typu Su-27, MiG-29, F-16, Mirage 2000, Rafale a další.

Ať už ovšem bude sovětský návrh podán a schválen nebo ne, nic nebrání tomu, abychom si postavili alespoň vystřelovací model Su-28, a pokud jej vybavíme pohyblivými kormidly, můžeme s ním zkoušet i některé akrobatické obraty.

K STAVBĚ (výkres je ve skutečné velikosti):

Všechny díly překreslíme přes uhlový papír na tužší kreslicí čtvrtku nebo kartón a přesně vystřihneme. Vzniklé šablony obkreslíme na prkénka balsy příslušné tloušťky. Dbáme přitom na dodržení směru let dřeva, naznačeného na výkresu.

Trup 1 vyřizneme a vyrobíme ze středně tvrdé balsy tl. 3 a od místa, kde bude odtoková hrana křídla, jej plynule sbrousíme až na tl. 1 na konci. V přední části opatrně vyřizneme otvor pro přítěž 7. Z balsy tl. 1 vyřizneme dvě příložky 2, na trup ale zatím přilepíme pouze jednu.

Z balsy obroušené na tl. asi 1,8 vyřizneme s přídávkem po obvodě asi 1 mm SOP 3 a VOP 4 a obrousíme je na přesný tvar. Obě kormidla obrousíme do souměrného profilu tak, aby na náběžné a odtokové hraně měla tloušťku asi 0,6.

Křídlo 5 vyřizneme z lehké, ale pevné balsy tl. 3 a obrousíme do profilu podle výkresu. Směrem ke koncům se největší tloušťka profilu zmenšuje až na 0,8.

Z velmi lehké balsy tl. 8 vyřizneme dvě

makety motorů 6 a obrousíme je do tvaru podle výkresu. Ze stejné lehké balsy tl. 6 vyřizneme dvě zakončení křídla 8 a opět je vyrobíme do tvaru podle výkresu.

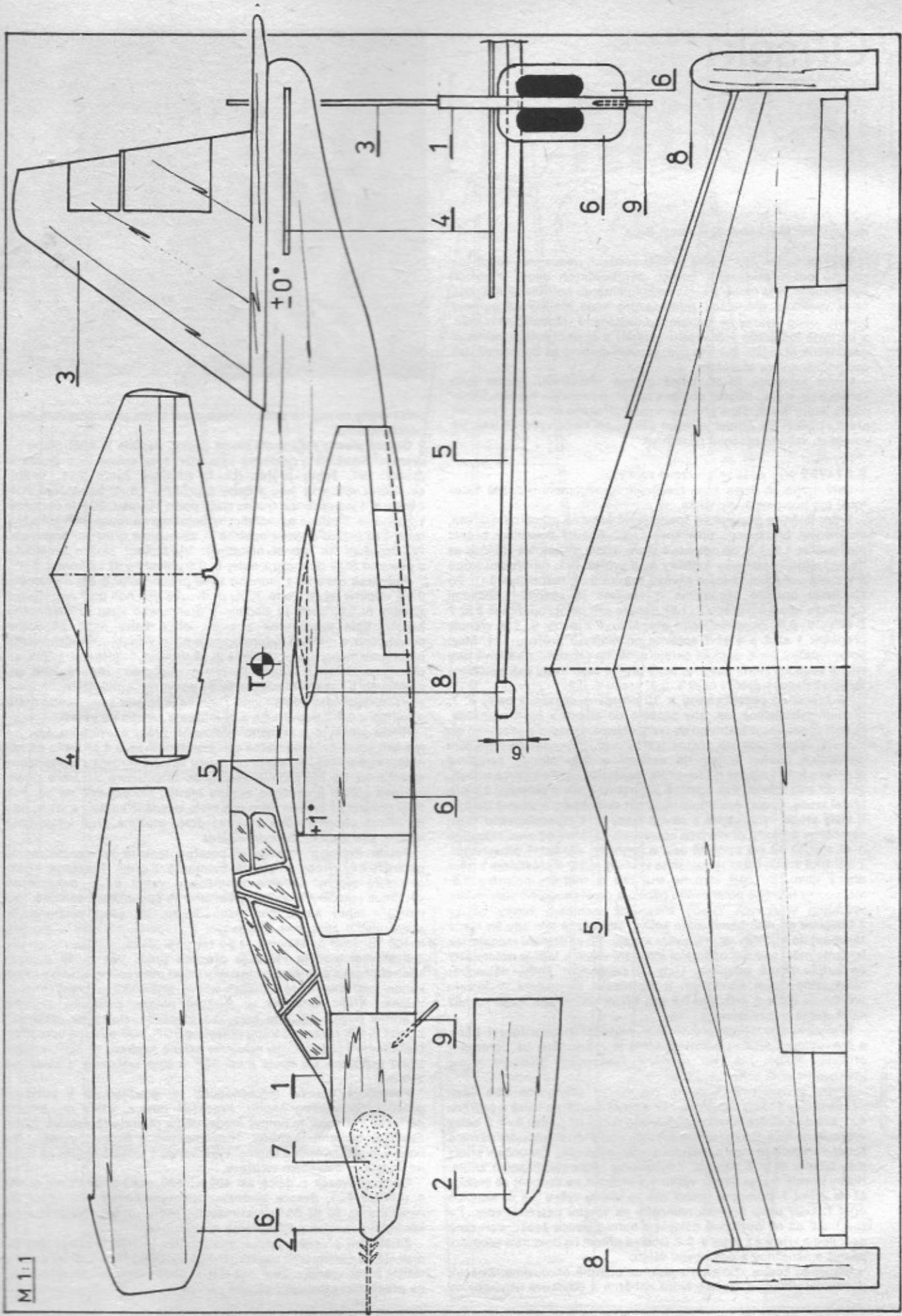
Všechny díly nalakujeme třikrát zředěným čirým zaponovým nebo vrchním lesklým nitrolakem. Každou vrstvu laku po zaschnutí obrousíme jemným brusným papírem.

Povrchové úpravě věnujeme velkou pozornost, protože pečlivě zpracovaný model vypadá opravdu velmi pěkně. Barevná fotografie letounu Su-28 je na čtvrté straně obálky tohoto sešitu Modeláře. Místa, kde je skutečný letoun bílý, doporučuji nechat v barvě dřeva, aby model nebyl příliš těžký. Červená a modrá pole vybarvíme nejlépe barvami Humbrol nebo Unicol, můžeme použít i barevných popisovačů Fix. Pohyblivé díly orýsujeme černou tuší.

Po dokončení povrchové úpravy na všech dílech (vyjma předku trupu) přilepíme na trup SOP a do výřezu v trupu VOP. Trup s nalepenými ocasionními plochami dovážíme plátkem olova 7 tak, aby poloha těžiště odpovídala údajím na výkresu. Přes olovo pak přilepíme druhou příložku 2 a dokončíme povrchovou úpravu trupu. Pak na trup přilepíme z boků makety motorů. Křídlo uprostřed rozřizneme, sbrousíme styčné plochy do úkosu a slepíme do vzepětí podle výkresu. Slepěné křídlo zasuneme a zalepíme do výřezu v trupu. Na konce křídla nalepíme zakončení 8. Do předvrtaného otvoru v trupu vetkneme a zalepíme bambusový kolík 9 o průměru 2.

Model zakloužeme obvyklým způsobem do mírných levých kruhů. Zaklouzaný model vystřelujeme smyčkou gumy o průřezu 2x1 a délce asi 200 do pravé zatačky. Při létání dáváme pozor na případné diváky, model je poměrně rychlý a mohl by někoho zranit. Pokud chceme lézat akrobatické obraty, odřizneme opatrně kormidla, v místě řezu nařizneme proti sobě pevné části i kormidla žiletkou a do vzniklých zářezů zalepíme závěsy z pásků tenké hliníkové fólie, vystřížených třeba z krycí fólie kelímků s limonádou atp. Kormidla pak přihýbáním fólie můžeme nastavovat podle potřeby.

O. Šafek

M 1:1